

consumeix consciència AMB

Realitzat a Santa Coloma de Gramenet per persones de

El Cabàs (consumidors/es de productes biològics i comerç just)

Apassos (ONG de comerç just, cooperació i sobirania alimentària)

Amb la col·laboració de

**Observatori del Deute de la Globalització
Educació per a l'Acció Crítica**

Versión en castellano

<http://edpac.org/docs/transnacionales.pdf>

Les transnacionals

Què són?

Grans empreses que **operen simultàniament a diferents països** i comercien entre elles. Mouen tants diners que de les 100 economies més grans del planeta, 51 són transnacionals.

Quina és la seva lògica?

Guanyar diners el més ràpidament possible, sense importar-los com o quines conseqüències té. **Escapen al control democràtic** (només passen comptes amb els accionistes), però disposen d'eines per limitar o definir l'actuació dels governs (escollits per la ciutadania).

On està el problema?

Participen en l'**augment de la diferència entre rics i pobres** i en la impunitat dels negocis a costa de les persones. Són responsables del canvi climàtic, de la precarietat laboral, del **trencament de l'economia local i la cultura dels pobles**. Fins i tot, potencien guerres (pel petroli, els recursos naturals o per vendre armament).

Què fan les multinacionals? Què podem fer nosaltres?

REDUEIXEN LA QUALITAT DELS PRODUCTES

Substitueixen la dieta mediterrània per l'ús de begudes i menjars poc nutritius i industrials (greixos, colorants, conservants, antioxidants, emulsionats...)

🗨 Sabies que desconeixem com repercuteixen els transgènics en la nostra salut, però que trenquen l'equilibri natural i l'economia del petit pagès?

La magdalena del forn té oli, ous, sucre i farina. Aquesta pasta, ni ho vulguis saber.

■ Busca aliments que no tinguin transgènics i, encara millor, que siguin ecològics (sense pesticides i respectuosos amb la terra).

ES CARREGUEN EL MEDI AMBIENT I CANVIEN EL CLIMA

Fabriquen a països que no tenen lleis per protegir l'ecologia. Per no assumir els costos ambientals, traslladen la producció al sud.

🗨 Sabies que per extreure el coltan (per als mòbils) col·laboren amb exèrcits d'Àfrica que tenen infants soldats i que violen dones?

Aquesta rentadora és una mica més cara, però gasta un 40% menys d'aigua.

■ Escull les empreses que aposten per l'ecologia i els productes fabricats a països amb normatives que protegeixen el medi ambient.

TRENOUEN L'ECONOMIA LOCAL

És diu deslocalització. Els productes vénen de lluny, quan també es fabriquen aquí. No es produeix segons les necessitats, sinó segons els capricis del mercat.

☞ Sabies que el suc de taronja dels súper està fet amb taronges del Brasil i no de València?

■ Mira les etiquetes per saber on estan fabricats els productes o pregunta d'on vénen, si són frescos. Escull els que vinguin de prop.

Aquí només hi trobaràs verdura de temporada i de camps de la zona.

En aquest fastfood cobro una merda, no hi tinc futur i no aprenc res.

FOMENTEN LA PRECARIETAT

Les de menjar, ofereixen aliments escombraria als clients i contractes escombraries als que hi treballen (sense sindicats i en precari).

☞ Sabies que els joves que treballen en aquests establiments nits i festius, cobren poc més que el salari mínim, i no en tindran prou per llogar un pis?

■ Vés a establiments familiars si menges fora. Prioritza els que paguin amb dignitat a qui treballa.

IMPOSEN ELS PREUS ALS PRODUCTORS LOCALS

Poques empreses baixen el preu del cafè o del cacau quan volen, des de la Borsa de Chicago o Londres. Entre elles es reparteixen el pastís

☞ Sabies que el cacau que obtenen per a la xocolata a Costa d'Ivori, és produït per infants esclaus?

■ Adquireix productes de comerç just. Són més sans, sostenibles, de més qualitat i un acte de solidaritat cap a qui els produeix.

La meua dona només vol que compri cafè d'aquell que és solidari.

SEDUEIXEN MITJANÇANT LA PUBLICITAT

Creen imatges i valors associats als seus productes, per crear necessitats inexistents.

☞ Sabies que volen que ens creiem que amb uns iogurts o un xampú, tindrem un cos perfecte i ens marxarà la cel·lulitis?

■ Prioritza els productes locals i artesanals i les marques blanques, així només pagues el producte i no la publicitat.

No penso comprar una marca que amb cada anunci, m'ofèn com a dona i com a persona.

PRESSIONEN ELS GOVERNOS I TREUEN LLOCS DE TREBALL

Malgrat que obtenen terrenys i avantatges fiscals, marxen a un altre país quan volen. Són les grans guanyadores i les responsables del tancament d'empreses.

🗉 Sabies que els beneficis són per a les multinacionals, la responsabilitat per a les subcontractistes i les pèrdues per als governs?

Deixen al carrer a centenars de treballadors, perquè els accionistes guanyin encara més.

■ Compra productes de petites empreses, tenen més compromís amb el territori i valoren més el fet de donar feina.

EXPLOTEN ELS TREBALLADORS/ES DEL SUD I VIOLEN DRETS HUMANS

Tenen zones industrials tancades on treballen a vegades infants. Els salaris no són dignes, els horaris esgotadors, i no tenen festes ni drets (acomiadaments per malaltia o embaràs).

🗉 Sabies que si 3 parells de mitjons costen 1€, qui els ha fet gairebé no cobra res? (cal pagar el fil, la venedora, l'intermediari i el transport des d'Àsia)

■ Fomenta l'economia local. Encara que paguis més, ajudaràs les empreses d'aquí (les que ens donen feina)

El Tot a euro és tan barat perquè moltes coses estan fetes per presos xinesos sense cobrar.

Nosal tres tenim molt a dir i a fer

Fer un món en el que no governin les empreses sinó les persones, o en el qual el consum serveixi per millorar la nostra vida sense explotar altres persones o fer malbé la natura, passa per coses tan senzilles com ara:

- Adquirir productes frescos enlloc d'envasats o d'industrials.
- Comprar més en el mercat o en les petites botigues de tota la vida, i menys en grans superfícies.
- Escollir empreses petites o, si són multinacionals, aquelles que facin pràctiques més ètiques.
- Beure i menjar productes ecològics, tradicionals, de producció artesanal o fets per nosaltres.
- Consumir només el necessari i, en especial, reduir el consum d'allò que més afecta el món (petroli, carn, aigua...)

Forma't i informa't sobre les grans empreses

Per poder decidir què, on i com consumir informa't de què fan. Per fer-ho no et serviran els seus canals -publicitat i altres-. Trobaràs informació útil a:

Llibres	El subtil poder de les transnacionals (Verger) El libro negro de las marcas (Werber-Weiss)	Icaria, 2003 Debate, 2004
Revistes	Opcions Illacrua	www.opcions.org www.illacrua.net
Webs	Obs. de la Deuda de la Globalización	www.observatoriodeuda.org
	Boicot Preventivo	www.boicotpreventiu.org
	Educación para la Acción Crítica	www.edpac.org
	Yo no compro	www.yonocompro.info
	Greenpeace	www.greenpeace.org
Fons especialitzat	Fons de Solidaritat i Cooperació Joan Gomis, de la Biblioteca Central de Santa Coloma de Gramenet, c/ Can Sisteré, s/n	